

**İstanbul telefon tesisatının satın alınmasına dair Hükûmetle Şirket arasında
aktedilen mukavelenin tasdiki hakkında kanun**

(Resmî Gazete ile neşir ve ilâm : 17 / VI / 1936 - Sayı : 3332)

No.
3026

Kabul tarihi
10 - VI - 1936

BİRİNCİ MADDE — İstanbul telefon tesisatının satın alınmasına dair Hükûmetle İstanbul telefon türk anonim şirketi arasında 9 nisan 1936 tarihinde imza edilmiş olan bağı mukavelename tasdik edilmiştir.

İKİNCİ MADDE — Birinci maddede zikredilen satın alma mukavelesi, damga resminden muaf olduğu gibi bu mukavelenamede Hükûmete aid olduğu gösterilen bütün vergi, resim ve harçlar affedilmiştir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Bu kanun hükümlerini yerine getirmeye Nafia ve Maliye vekilleri memurdur.

13 haziran 1936

İSTANBUL TELEFON TESİSATININ SATIN ALMA MUKAVELESİ

Bir taraftan mukavele metninde kısaca (Hükûmet) diye gösterilen ve Bayındırlık bakanı ve Afyon mebusu Ali Çetinkaya tarafından temsil olunan:

Türkiye Cümhuriyeti Hükûmeti

Diğer tarafta mukavele metninde kısaca (şirket) diye gösterilen ve Jean Boyau tarafından temsil olunan:

İstanbul telefon türk anonim şirketi;

Arasında aşağıda yazılı hususlar kararlaştırılmıştır.

Birinci fasıl

Devir ve temlik dair esas hükümler

Madde — 1

Hükûmete devir ve temlik edilen hak ve mallar

Hükûmet, 6 mayıs 1911 tarihli mukavelenamenin yirmi altıncı maddesine göre haiz olduğu hak ve salâhiyete dayanarak İstanbul telefon şirketinin imtiyazile tesisatını satın almağa karar vermiş ve iki taraf arasında yapılan müzakereler neticesinde şirket:

A) Hükûmetle şimdiye kadar aktetmiş olduğu bütün imtiyaz, mukavele, şartname ve zeyil mukavelerinden doğan bütün haklarla mallarını ve menfaatlarını;

B) Bütün tesisat, santraller, arsa ve binalar atelyeler, demirbaş eşya, mevcud bütün alât ve edevat ve muayene cihazları, malzeme ve mobilye, mefruşat ve nakil vasıtalarını velhasıl şirketin

Türkiyede mevcut menkul ve gayrimenkul bütün mallarile hak ve menfaatlarını aşağıda yazı hükümler dairesinde ve 21 temmuz 1935 tarihinden muteber olmak üzere Hükûmete devir ve tenlik etmiştir.

Hükûmet, yukarıda sayılan şeylerin 21 temmuz 1935 tarihindeki hal ve vazietlerini bildiği beyan etmiş ve bunların bu hal ve vazietleriyle devir ve temlikini ve o günde tesbit edilen kavrlara göre tesellümünü kabul eylemiştir.

Madde — 2

Üçüncü şahıslara karşı haklar ve borçlar

21 temmuz 1935 tarihine kadar şirketin bütün akitlerle fülllerinden doğan haklar ve borçlar tamamen şirkete aittir. Ancak 21 temmuz 1935 tarihinden önce şirket tarafından yapılmış ve bu hakları bu tarihten sonraya da sari olan akitler eskisi gibi meri kalacak ve bu akitlerden 21 temmuz 1935 tarihinden önce doğan hak ve borçlar şirkete ve bu tarihten sonra doğacak hak ve borçlar dahi Hükûmetçe istimal ve ifa olunacaktır.

Bu akitler dolayısıyla 21 temmuz 1935 tarihinden sonraki zamana aid olmak üzere şirket tarafından peşin olarak tesviye edilmiş olan paralardan, bu tarihten sonraya müteallik kısmı Hükûmetçe Şirkete tediye edilecektir.

Şirketçe telefon abonmanları hariç olmak üzere 21 temmuz 1935 tarihinden sonraki zamanlar sari olarak yapılan akitlerin miktar ve mahiyetlerini gösteren liste, bu mukaveleye bağlanmıştır.

Şirketçe peşin alınmış olan abonman ücretleri aşağıdaki formüller dahilinde tasfiye edilecektir.

A) Şayet bir abone 21 temmuz 1935 tarihine kadar asgarî konuşma adedini tamamlamış ise takdirde şirket asgarî abonman bedelile 21 temmuz 1935 tarihine kadar yapılan fazla mükâleme bedelini alacaktır.

B) Şayet abone 21 temmuz 1935 tarihinde asgarî konuşma miktarını doldurmamış ise bu takdirde şirket, asgarî abonman bedelinin şirkete 21 temmuz 1935 tarihine kadar ifa edilen servisi müddetine isabet eden nisbetini alacaktır.

C) Hususî hatlar büro priveler, tevsiat ve teferruat ile yukarıki A ve B fıkralarındakilerden başka her türlü ücretlere gelince: Şirket, 21 temmuz 1935 tarihine kadar yaptığı hizmet müddetile mütenasib miktarı alacaktır.

Yukarıda sayılan hususlar dışında kalan diğer her nevi varidattan dahi 21 temmuz 1935 tarihinden evvelki zamana taallük edenler, şirket, ve bu tarihten sonraki zamana müteallik olanlar ise, Hükûmete aid olacaktır.

Şehirler ve milletler arası konuşmaları için şirket tarafından abonelerden tahsil edilip te şehirler ve milletler arası mükâlemesine mahsub edilmemiş olan kısmı Hükûmete nakden devredilecektir.

21 temmuz 1935 tarihinden evvelki zamanlara aid olup ta şirkete tahsil edilmemiş olan abonman ücretlerini ve diğer varidatı Posta, telgraf ve telefon idaresi tahsil ettikçe yukarıda yazılan esaslara göre şirkete aid hisseyi şirkete verecek ve bu tahsil için yapılan hizmete mukabil tahsil olunan paradan şirkete aid hissenin yüzde beşi Hükûmete aid olacaktır.

21 temmuz 1935 tarihine kadar şirkete sipariş ve tesellüm edilmiş olan bütün malzeme, alâ ve edevatın parası şirket tarafından tediye edilecek ve henüz tesellüm edilmemiş olan malzemenin alınmasına Hükûmetçe ihtiyaç görülürse bedeli Hükûmet tarafından ödenecektir.

21 temmuz 1935 tarihine kadar Hükûmet hissesinden tahakkuk etmiş olan (6667) altı bin altı yüz altmış yedi Türk lirası da şirket tarafından Posta, telgraf ve telefon idaresine tediye edilecektir. Bu madde mucibince bir taraftan Hükûmet ve diğer taraftan şirkete aid bulunan paraları birbirleriyle mahsub edilerek hangi tarafın vereceği fazla çıkarsa bu fazla o tarafa derhal nakten tediye edilecektir.

Madde — 3

Teslim edilecek evrak ve vesikalar

Şirket, gerek işletme muamele ve hesaplarına ve gerek birinci maddede yazılı tesisat ve gayrimenkullere aid olup şirket elinde mevcut bütün defter ve evrak ve vesikaları plân, proje ve keşifnameleri, tapu senetlerini ve memurlara aid sicil dosyalarını, abonelere aid her türlü evrak la mukaveleleri ve ikinci madde mucibince Hükûmete intikal edecek akıtlere aid vesikaları Hükûmete teslim edecektir.

Şirket, lüzum gördüğü takdirde her zaman Hükûmete devretmiş olduğu her türlü evrak ve defterleri tetkik etmek ve suretlerini almak hakkını haiz olacaktır.

Hükûmet dahi şirkette kalan evrak hakkında aynı salâhiyeti haiz olacaktır.

Madde — 4

Gayrimenkullerin tescili

Birinci madde ile Hükûmete devir ve temlik edilen gayrimenkullerin tapu dairesinde icab eden kayid ve tescilleri muamelesinin icrası Hükûmetçe temin olunacaktır.

Şirket; gayrimenkullerin Hükûmet uhdesine devir ve ferağı için Hükûmetin göstereceği zat adına tapuca tescile elverişli olacak şekilde bir vekâlename vermekle bu baptaki taahhüdünü ifa etmiş sayılacaktır.

Madde — 5

Resim, vergi ve masraflar

Bu mukavele mucibince Hükûmete devir ve temlik edilen telefon tesisatı ile gayrimenkul malların devir ve ferağı için yapılması icab eden resim, harç ve masraflarla bu mukavelenin tâbi bulunduğu damga resimlerle masrafları ve bu mukavelenin icrası dolayısıyla tanzim edilecek her türlü evrak ile şirkete yapılacak tediyelere mukabil alınacak makbuzların Türkiyede tâbi buldukları resimler Hükûmete aittir.

İkinci fasıl*Müteferrik hükümler*

Madde — 6

Devir ve temlikten hariç kalanlar

Şirketin, 21 temmuz 1935 tarihinde gerek kasalarında ve gerek bankalarda mevcut paraları ile plasmanları ve 21 temmuz 1935 tarihinden evvelki zamanlara aid faaliyetinden dolayı şirketin mat-lubu olarak tahakkuk edecek paralar; tamamen şirketin malı olarak kalacaktır. Şirket bu paralarını bu hususta meri mevzuat hükümleri dairesinde memleket dışına çıkarmakta serbesttir

Madde — 7

İbra

Hükûmet ve şirket, imtiyaz, mukavele, şartname ve zeyillerile birbirlerine karşı haiz buldukları bütün hak ve iddialardan birbirlerinin zimraetlerini mütekahilen ibra ederler.

Şurası da kararlaştırılmıştır ki, şirketin 21 temmuz 1935 tarihinden evvelki zamanlara aid olmak üzere tahakkuk etmiş veya edecek her türlü vergi ve resimlerden doğan borçları ve bunlara müteferri cezalar bu ibraya dahildir.

Ancak Şirketin bütün memur ve müstahdemlerinin kazanç, muvazene ve buhran vergilerinin

asılları ile 21 temmuz 1935 tarihine kadar ödemeğe mecbur bulunduğu bina ve bina buhran vergisi asılları ve damga resimleri; bu ibraya dahil değildir.

Şirket yukarıda yazılı ibraya mukabil kendisine yapılacak tediyeatın 21 kânunusani 1940 tarihine kadar tehirini kabul etmiştir. Şirket bu tehirinden dolayı Hükümetten faiz veya masraf namı ile hiç bir talepte bulunmayacaktır.

Madde — 8

İhtilâflar

Bu mukavelenin tefsir tatbık ve icrasından doğacak her türlü ihtilâf İstanbul adli mahkemele-
rinde halledilecektir.

Madde — 9

Şirkete tediye edilecek bedel

Şirket imtiyazının satın alınması ve Şirket tarafından devir ve temlik olunan mallarla hak ve menfaatlerin bedeli olmak üzere:

Hükümet yirmi sene müddetle altı ayda bir (20 000) yirmi bin ingiliz lirası olarak (40 000) kırk bin ingiliz liralık yıl taksitlerini Osmanlı bankası vasıtasile Şirkete veya emrine Londrada tediye edecektir. Taksitlerin tediyesine 21 kânunusani 1940 tarihinden itibaren başlanacaktır.

Bu maksatla Hükümet tarafından bu mukaveleye bağlı nümunesine göre (20 000) yirmi bin ingiliz liralık kırk adet bono, bu mukavelenin Büyük Millet Meclisince tasdikinden itibaren en çok üç ay içinde Şirkete verilecektir. İşbu bonolardan halen ve ileride Türkiyede istifa edilmesi lâzım-gelen her türlü vergi, resim, harçlarla diğer bütün masraflar Hükümete aid olacaktır.

Madde — 10

Şirket tesisatının Hükümete devir ve teslimi

Şirketin, birinci maddede yazılı bütün tesisatının filen Hükümete devir ve teslimine 1 eylül 1935 tarihinde başlanmış ve bu tarihten itibaren Telefon şebekesi bütün tesisatı ile beraber Hükümete intikal etmiştir.

Devir ve tesellüm muamelesi Hükümet ve Şirket tarafından intihab olunan muhtelit bir heyet marifetile iki ay zarfında icra ve ikmal edilmiştir. Bu işte kullanılan memurlardan Hükümet tarafından intihab edilenlerin masrafları Hükümete, Şirket tarafından intihab edilenlerin masrafları da Şirkete aittir.

Devir ve teslime 21 temmuz 1935 tarihinde kapatılmış olan merkez kayıtları esas tutulmuştur.

Madde — 11

Türkiyede mevcut hâmillerin hakları

Şirket, Türkiye Cumhuriyeti dahilinde kalan veya işbu mukavelenin akdinden sonra dahil olacak olan hisse senetleri ve tahvilâtın hâmillerine aid hakları; Avrupada bulunan hamillere aid hakların Londrada ifa tarihlerinde Londradaki Osmanlı bankasına teslim edip İstanbuldaki Osmanlı bankası vasıtasile hamillere mümkün olan süratle tediye ettirmeği ve sermayenin iadesi hususunda Şirket heyeti umumiyesince usulü dairesinde müttehaz mukarrerattan Türkiyedeki hamilleri de aynı derecede müstefid eylemeği kabul ve taahhüd eder.

Hamillere tediye rayici, paranın İstanbulda hamillere ödendiği tarihteki ingiliz lirasının borsa-
da mukabili olan türk lirasıdır.

Türkçe ve İngilizce dört nüsha olarak imza edilmiş ve ihtilâf vukuunda Türkçesi muteber olacak olan bu mukavele, bir taraftan şirketçe aksiyon sahiplerinin umumî heyetinin ve diğer taraftan Hükûmetçe Büyük Millet Meclisinin tasdikine arz edilecek ve neticesi her iki tarafça diğerine aletusül tebliğ olunacaktır.

9 - IV - 1936

Ankara

A. Çetinkaya

Jean Boyau

Emre muharrer sened

(20 000) yirmi bin İngiliz lirası

İşbu emre muharrer senede mukabil tarihinde Londrada Osmanlı bankasına tasfiye halinde bulunan İstanbul telefon türk anonim şirketi emrine
tediye edeceğiz.

İşbu emre muharrer senet Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile İstanbul telefon türk anonim şirketi arasında akdedilen tarihli satın alma mukavelesi ve bu mukaveleyi tasdik eyleyen numaralı kanun mucibince tanzim ve ita edilmiştir. İşbu bono, satın alma mukavelesinin tesbit etmiş olduğu şartlara tâbudur.

Ankara

Nakit işleri müdürü

Maliye vekili

İstanbul Telefon Şirketi tarafından 21 Temmuz 1935 tarihinden sonraki zamana cari olacak şekilde akdedilmiş olan mukavelelerin listesi

Mukavelenin akitleri	Mukavelenin mevzuu	Mukavelenin başladığı tarih	Mukavelenin bittiği tarih
	İstanbul tenvirat	1 - 7 - 20	
	» asansor	3 - 12 - 21	
	» kuvvei muharrike	1 - 7 - 20	
	» kuvvei muharrike	3 - 12 - 21	
	Beyoğlu tenvirat	1 - 9 - 20	
	» kuvvei muharrike	1 - 9 - 20	
İstanbul Türk A- nonim elektrik	Kadıköy tenvirat	12 - 1 - 27	
	» kuvvei muharrike	14 - 1 - 28	
	Bebek tenvirat	2 - 11 - 21	Her sene abonman tarihinden
	Tarabya »	30 - 6 - 22	bir ay evvel haber verilmedikçe
	Yeşilköy »	7 - 2 - 29	mukavele bir sene daha mute-
	Bakırköy »	7 - 2 - 29	berdir.
	Kandilli »	24 - 3 - 31	
	» kuvvei muharrike	24 - 3 - 31	
	Büyükkada tenvirat	30 - 10 - 32	
	» kuvvei muharrike	30 - 10 - 32	

Mukavelenin akitleri	Mukavelenin mevzuu	Mukavelenin başladığı tarih	Mukavelenin bittiği tarih
	Rumelihisar kablo işaretleri	25 - 11 - 32	
	Paşabahçe tenvirat	19 - 5 - 35	
	Anadoluhisar kablo işaretleri	20 - 3 - 35	
		11 - 3 - 35	
	Büyükdere tenvirat	18 - 6 - 24	
	İstanbul müdürü umumî apartmanı	12 - 9 - 33	
İstanbul ve Kadıköy Türk hava-gazı şirketi	Kadıköy apartman	27 - 8 - 25	
	» »	10 - 2 - 24	
	» tenvirat	6 - 3 - 24	
	» kuvvei muharrike	13 - 4 - 26	
	Erenköy tenvirat	8 - 7 - 25	
	İstanbul	1 - 4 - 14	
	Beyoğlu	1 - 11 - 14	Konturat daimidir. Abonman tarihinden üç ay evvel haber verilmek şartile feshedilebilir.
İstanbul Su şirketi	Bebek	1 - 7 - 14	
	Tarabya	1 - 4 - 22	
	Büyükdere	1 - 7 - 14	
	Kadıköy	15 - 10 - 12	Konturat daimidir. İstenildiği zaman haber verilerek feshedilebilir.
Kadıköy Su şirketi	Kandıllı	28 - 6 - 16	
	Erenköy	16 - 6 - 16	
Ragıp Elmas	Hafriyat tamiri	4 - 4 - 34	4 - 10 - 35
Union de Paris	Binalar ve içinde bulunan bütün eşyanın sigortası	27 - 7 - 35	27 - 7 - 36
Biristish Oak Insurance Co Limited			İstenildiği zaman iptal edilebilir.
Cornhill Insurance Co Limited			
(Agence G. A. Baker Limited İstanbul)			

Cumhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası	:	11 - VI - 1936 ve 1/583
Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cumhurbaşğınden gelen tezkere-nin tarih ve numarası	:	13 - VI - 1936 ve 4/536
Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cild ve sayfa numaraları	:	Cild Sayfa 12 2,164,175:176,183:186